

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

**dokonanej w dniach 2-3 czerwca 2012 na kierunku „logistyka”
na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia
realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej
na Wydziale Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Marek Lisiński – członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA

- prof. dr hab. Ryszard Broll – ekspert PKA

- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA – ekspert formalno-prawny

- Sebastian Sirek – ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

Krótką informacją o wizytacji

Wizytacja na Wydziale Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej na kierunku „logistyka” odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2011/2012. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy. Kierunek ten nie był dotychczas oceniany w tej Uczelni przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie: przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny, a także przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć, oceny wylosowanych prac dyplomowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej

Kryterium 1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku formułowana przez jednostkę

1.1).

Kierunek „logistyka” powstał na skutek szeroko pojętej analizy otoczenia. Podmioty z sektora zarówno prywatnego jak i publicznego zgłaszały coraz większe zapotrzebowanie na specjalistów posiadających kwalifikacje zapewniające sprawną realizację procesów transportowych i logistycznych. Na Wydział napływały zapytania od kandydatów na studia zainteresowanych podjęciem studiów na tym kierunku.

Wydział Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej utworzony w 1993 r. w kolejnych latach, wraz z rozwojem naukowym własnej kadry, regularnie poszerzał i dostosowywał do oczekiwań pracodawców i absolwentów szkół średnich swoją ofertę dydaktyczną. Od roku

akademickiego 2008/2009 uruchomiono studia I stopnia na kierunku „logistyka”, zaś studia II stopnia zostały uruchomione od lutego br.

Kierunek „logistyka” stanowi bardzo cenne uzupełnienie oferty kształcenia Wydziału Zarządzania. Za prowadzeniem studiów na kierunku „logistyka” w szczególności przemawiał fakt, że przygotowana oferta edukacyjna spełnia oczekiwania osób podejmujących kształcenie na poziomie wyższym, w zakresie kształcenia związanego z problematyką organizacji i zarządzania procesami logistycznymi, a także daje możliwość dalszego naukowego i dydaktycznego rozwoju Wydziału.

Procedura związana z utworzeniem na Wydziale Zarządzania kierunku „logistyka” pojawiła się, więc w roku 2006. Rada Wydziału w dniu 7 maja 2007 r. przedstawiła – zgodnie z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz Statutu Uczelni – wniosek do Senatu Uczelni w sprawie utworzenia kierunku „logistyka”. Uchwałą Nr 7/2008 z dnia 20 marca 2008 r. Senat utworzył na Wydziale Zarządzania studia pierwszego stopnia na kierunku „logistyka” realizowane w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, zaś Uchwałą Nr 2/2011 z dnia 17 marca 2011 r. studia drugiego stopnia. W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Rady Wydziału oraz Senatu wraz z listami obecności w powyższej sprawie. W posiedzeniach tych organów brali udział tylko interesariusze wewnętrzni.

Usytuowanie w/w kierunku na tym Wydziale było uzasadnione również posiadaniem odpowiedniej kadry dydaktycznej.

Strategia Politechniki Rzeszowskiej została zatwierdzona Uchwałą nr 44/2009 z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Politechniki Rzeszowskiej na lata 2010-2020. W dokumencie tym zatwierdzona została jednocześnie misja Uczelni. Na Wydziale opracowano misję i strategię Uchwałą RW nr 18/2009 z dnia 8 kwietnia 2009 r. w sprawie zatwierdzenia misji i kierunków działań strategicznych.

Misja i strategia Uczelni i Wydziału zostały zatwierdzone w roku 2009 r., a zatem już po decyzji Senatu w sprawie utworzenia na Wydziale Zarządzania kierunku „logistyka”.

Realizacja misji Wydziału Zarządzania, którą jest kształcenie absolwentów spełniających wszystkie wymogi współczesnego rynku pracy, dysponujących dobrze ugruntowaną wiedzą ogólną i specjalistyczną, wymusza stałą aktualizację kierunków, specjalności oraz programów kształcenia. Ma to na celu umożliwienie studentom uzyskania unikatowych i cennych kwalifikacji, które pozwolą im sprostać zadaniom wynikającym z rozwoju cywilizacyjnego, postępu technicznego oraz przeobrażeń politycznych i gospodarczych w Polsce. Dodatkowo, określono pięć kierunków działań strategicznych Wydziału Zarządzania, do których zaliczono:

1. stałą aktualizację kierunków, specjalności oraz programów kształcenia w celu umożliwienia studentom uzyskania unikatowych, cennych kwalifikacji, dających gwarancję sukcesu na współczesnym rynku pracy;
2. rozwój kadry naukowo-dydaktycznej poprzez wspieranie działań mających na celu uzyskiwanie stopni i tytułów naukowych; aktywny udział w konferencjach, seminariach oraz w wymianie naukowej;
3. rozwijanie współpracy krajowej i międzynarodowej z ośrodkami naukowymi, szkołami średnimi, przedsiębiorstwami, administracją publiczną (...);
4. uzyskanie praw do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego w dyscyplinie ekonomia w zakresie nauk o zarządzaniu (...);
5. ciągle doskonalenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości procesu kształcenia by osiągać jak najwyższą efektywność.

W powyższe kierunki działań dobrze wpisuje się kształcenie i prowadzenie badań na kierunku „logistyka”.

Wydział Zarządzania prowadzi szeroką gamę kierunków kształcenia, które obejmują: „Bezpieczeństwo wewnętrzne” (I stopnia), „Europeistyka” (I stopnia), „Finanse i rachunkowość” (I stopnia), „Stosunki międzynarodowe” (I stopnia), „Towaroznawstwo” (inżynierskie I stopnia), „Logistyka” (inżynierskie I stopnia, II stopnia), „Zarządzanie” (I i II stopnia). Nie wszystkie kierunki kształcenia mają silne wsparcie w prowadzonych badaniach naukowych na Wydziale Zarządzania.

1.2).

Plany studiów i programy kształcenia były przedmiotem obrad Rady Wydziału, w których uczestniczyli studenci. Wszystkie zmiany w planach studiów i programach kształcenia wynikające ze zmian w przepisach prawa (tj. np. dostosowanie planów i programów do obowiązujących standardów kształcenia, utworzenie nowych specjalności), a także doskonalenia procesu kształcenia do zmieniających się potrzeb wewnętrznych odbywają się zgodnie z przyjętą na Wydziale procedurą, tj. przez Radę Wydziału po opinii Komisji Dydaktycznej. W posiedzeniach organów kolegialnych uczestniczyli studenci. Obowiązujące na Wydziale procedury nie zostały jednakże sformalizowane. Brak jest dokumentu potwierdzającego prowadzenie poszczególnych etapów prac. W procesie tworzenia kierunku uczestniczyli interesariusze wewnętrzni.

W procesie kształtowania koncepcji kształcenia wzięli udział interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni. W 2007 r. Wydział Zarządzania zwrócił się do Podkarpackiego Klubu Biznesu (PKB) z prośbą o merytoryczne wsparcie przy konstruowaniu planu studiów. Podkarpacki Klub Biznesu bazując na opiniach swoich członków dotyczących przedłożonego do oceny programu studiów na kierunku „logistyka” pozytywnie zaopiniował ten program. Członkowie Klubu dokonali konsultacji programu studiów z przedstawicielami środowiska pracodawców celem wyjaśnienia wszelkich wątpliwości. Ponadto dokonano licznych konsultacji z indywidualnymi przedsiębiorcami. Aktualnie interesariusze zewnętrzni biorą udział w modyfikacjach programów w sposób pośredni, poprzez udział w spotkaniach i panelach.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.1) Kierunek „logistyka” powstał na skutek szeroko pojętej analizy otoczenia i stanowi bardzo cenne uzupełnienie oferty kształcenia Wydziału Zarządzania. Dodatkowo, kształcenie związane z problematyką organizacji i zarządzania procesami logistycznymi daje możliwość dalszego naukowego i dydaktycznego rozwoju Wydziału.

1.2) Plany studiów i programy kształcenia na kierunku „logistyka” powstawały przy aktywnym udziale interesariuszy wewnętrznych: nauczycieli i studentów oraz członków Podkarpackiego Klubu Biznesu, którzy dokonali konsultacji programu studiów z przedstawicielami środowiska pracodawców.

Kryterium 2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

2.1).

Dotychczasowe określenie efektów kształcenia w ramach sylwetki absolwenta jest adekwatne do wcześniej obowiązujących standardów kształcenia. Absolwent kierunku

„logistyka” posiada wiedzę z zakresu funkcjonowania nowoczesnych systemów logistycznych. W trakcie studiów wykształca umiejętności menedżerskie niezbędne do sprawnego zarządzania procesami i funkcjami logistycznymi w przedsiębiorstwie. Nabywa umiejętności i wiedzę z zakresu: podstaw nauk ekonomicznych, organizacji i zarządzania, nowoczesnych systemów logistycznych, metod i technik inżynierskich wykorzystywanych do rozwiązywania problemów logistycznych, projektowania systemów i procesów logistycznych, analizy i optymalizacji przepływu informacji, surowców, materiałów i towarów, logistycznej obsługi klientów, optymalizacji poziomu zapasów. Potrafi posługiwać się systemami informatycznego wspomaganie zarządzania logistycznego, zarządzać kosztami, finansami, kapitałem oraz personelem. Absolwent jest przygotowany do pracy w: przedsiębiorstwach produkcyjnych, przedsiębiorstwach logistycznych, jednostkach projektowych i doradczych zajmujących się logistyką oraz jednostkach gospodarczych i administracyjnych, w których wymagana jest wiedza logistyczna, techniczna, ekonomiczna i informatyczna oraz wymagane są umiejętności organizacyjne.

Absolwent studiów pierwszego stopnia zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz posiada umiejętność posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu logistyki. Jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia. Zdobytą wiedzę i umiejętności umie wykorzystać w pracy zawodowej z zachowaniem zasad prawnych i etycznych.

Zgodnie z założeniami standardów kształcenia studenci kierunku „logistyka” odbywają czterotygodniową praktykę, umożliwiającą im zdobycie bogatej wiedzy i umiejętności praktycznych, przydatnych w późniejszej pracy zawodowej. Praktyki organizowane są w szczególności w podmiotach realizujących zadania z zakresu logistyki.

Przedstawiony do oceny program studiów I i II stopnia realizowany w roku akademickim 2011/2012 spełnia wszystkie elementy standardów kształcenia dla kierunku „logistyka” określone w standardach kształcenia zawartych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 7 lipca 2007 roku. Respektowane są wymagania w zakresie treści kształcenia oraz liczby godzin i punktów ECTS dla przedmiotów podstawowych i kierunkowych.

Wydział Zarządzania opracował już program kształcenia zdefiniowany za pomocą deskryptorów z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zgodnych z wymaganiami KRK.

Program kształcenia ocenianego kierunku „logistyka” może być konstruowany i edytowany poprzez stronę internetową <https://nwpei.prz.edu.pl>. Strona internetowa o tym adresie pozwala formułować efekty przedmiotowe oraz wszystkie sylabusy przedmiotów.

Cały program na ocenianym kierunku dotyczy profilu ogólnoakademickiego i jest formułowany w obszarze nauk technicznych, chociaż część efektów można by przypisać do obszaru nauk społecznych i ścisłych, a w szczególności te efekty dotyczące modułów zarządzania. Każdy opracowany sylabus zawiera przedmiotowe efekty z zakresu: wiedzy, umiejętności i kompetencji i z nimi powiązane efekty kierunkowe.

Na podstawie zaprezentowanych Zespołowi Oceniającemu materiałów można stwierdzić, że stan przygotowań do wdrożenia programu studiów na rok akademicki 2012/2013 można uznać za satysfakcjonujący.

Dotychczasowy – realizowany program studiów jest umieszczony na ogólnodostępnych stronach internetowych Wydziału. Siatki przedmiotowe z liczbą godzin, punktami ECTS wraz z opisem sylwetki umieszczone są w części serwisu pod nazwą „kierunki studiów”. Natomiast sylabusy przedmiotów są prezentowane na stronach internetowych poszczególnych Katedr opiekującymi się danymi przedmiotami.

Brak jest publikacji efektów kształcenia i nowych sylabusów dla roku 2012/2013, co na dzień wizytacji nie stanowi wymogu formalnego.

Studenci obecni na spotkaniu nie mieli żadnej wiedzy o opracowywaniu efektów kształcenia ani o przedstawicielach studenckich, którzy reprezentują ich opinie w tym zakresie. Jednocześnie wykazują chęć udziału w procesie formułowania efektów kształcenia zgodnych z KRK.

2.2).

Efekty kształcenia sformułowane są w sposób jasny i przejrzysty. Program studiów zawiera następujące tabele odniesień dla efektów:

- tabela odniesień kierunkowych efektów kształcenia do obszarowych efektów kształcenia,
- tabela zgodności obszarowych efektów kształcenia z kierunkowymi efektami kształcenia,
- matryca kierunkowych efektów kształcenia w odniesieniu do modułów kształcenia (przedmiotów),
- zorientowana obszarowo matryca efektów kształcenia w odniesieniu do modułów kształcenia (przedmiotów),
- matryca kierunkowych efektów kształcenia w odniesieniu do form zajęć i sposobu zaliczenia, które pozwalają na ich uzyskanie.

Komplet tablic odniesienia pozwala na właściwą ocenę spójności i przejrzystości programu kształcenia.

Studenci obecni na spotkaniu nie byli w stanie określić, jaki jest stan zawansowania prac nad procesem przygotowania efektów kształcenia na kierunku „logistyka”, a także nie potrafili podać jakichkolwiek idei dla efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dotyczących przedmiotów ich studiów.

2.3).

Dotychczasowy system weryfikacji efektów kształcenia określony jest w Regulaminie studiów. Regulamin studiów określa ogólne zasady weryfikacji efektów kształcenia. Natomiast programy kształcenia i plany nauczania odnoszą je do poszczególnych przedmiotów, określając, jaką formą weryfikacji efektów kształcenia się on kończy (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie, projekt).

Regulamin studiów przewiduje, że zaliczenie semestru oraz roku studiów następuje po uzyskaniu wszystkich, przewidzianych programem studiów zaliczeń i złożeniu egzaminów. Studenci pierwszego stopnia muszą także uzyskać zaliczenie praktyki zawodowej. Ocenie podlegają wykłady kończące się egzaminem lub zaliczeniem z oceną na podstawie egzaminu pisemnego bądź ustnego, ocen z kolokwiów, referatów, projektów, prezentacji i innych przewidzianych form weryfikacji wiedzy i umiejętności studentów. Zaliczenia ćwiczeń dokonywane są na podstawie aktywności studentów na zajęciach, ocen ze sprawdzianów pisemnych, referatów, projektów, analiz i innych form sprawdzania wiedzy i umiejętności przewidzianych dla danego przedmiotu.

Wydział Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej od 2005 roku posiada „KSIĘGĘ JAKOŚCI” opisująca System Jakości zgodny z wymaganiami PN-EN ISO 9001:2009 obejmujący swoim zakresem działalność dydaktyczną – certyfikowany przez Polską Izbę Handlu Zagranicznego o certyfikacie 324/2005 ważnym do 21.09.2014 r. **Księga Jakości** Wydziału Zarządzania zawiera następujące procedury systemu jakości:

PS.01 – „Nadzór nad dokumentacją i zapisami jakości”

PS.02 – „Przegląd systemu zarządzania przez kierownictwo”

PS.03 – „Audyty wewnętrzne oraz działania korygujące i zapobiegawcze”

PS.05 – „Nadzór nad wyrobem nie spełniającym wymagań”

PS.06 – „Przygotowanie procesu dydaktycznego”

PS.07 – „Realizacja procesu dydaktycznego”

PS.08 – „Nadzór nad procesem dydaktycznym”

PS.09 – „Zarządzanie zasobami ludzkimi”

PS.10 – „Administracja i organizacja”

PS.11 – „Przyjmowanie i rozpatrywanie skarg i wniosków”

Procedury systemu od PS.06 do PS.11 są bezpośrednio związane z procesem kształcenia. Powyższe procedury tworzą system weryfikacji efektów kształcenia.

W powyższych procedurach w części „Tabele zmian” zapisano wszystkie zmiany wprowadzone od 2005 roku, jakim podlegały opisy procedur.

Obecnie Rada Wydziału monitoruje efekty kształcenia poprzez przygotowanie corocznego raportu dotyczącego jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania. Raport ten jest następnie przekazywany pod dyskusję na posiedzeniu Rady Wydziału.

Do bieżącego monitorowania efektów kształcenia (wiedza i umiejętności), ujętych w sylabusach przedmiotów, zobligowani są kierownicy poszczególnych katedr.

System weryfikacji wiedzy studenci oceniają jako sprawiedliwy i rzetelny. Egzaminy oraz kolokwia sprawdzają wiedzę ze znajomości treści, których zakres podany jest do wiadomości z dużym wyprzedzeniem w momencie rozpoczęcia zajęć z danego przedmiotu. Zakres wymaganej wiedzy nie zmienia się w trakcie trwania roku akademickiego. Stosowane kryteria oceny zawierają zróżnicowaną skalę zdaniem studentów adekwatną do poziomu posiadanej wiedzy. Studenci mają możliwość weryfikacji wyników, zgłaszania zastrzeżeń i konsultowania błędów.

Dla Zespołu Wizytującego przygotowano zestaw przykładowych prac egzaminacyjnych i dotyczyły one tylko pisemnych prac egzaminacyjnych, bez prac zaliczeniowych i projektów inżynierskich.

Praca z egzamin z Prawa, to zestaw pytań dotyczących wyjaśnienia pojęć: „osoba prawna”, „formy czynności prawnych”, „dyrektywa UE”, „nieruchomość” czy „wina”. Egzamin z Ekonomiki transportu, to zestaw 10 pytań – zagadnień do opisu. Egzamin z przedmiotu marketing, to zestaw 5 pytań – zagadnień do opisu.

Przedstawiony zestaw kilku przykładowych prac egzaminacyjnych jest ubogą dokumentacją efektów kształcenia. Oznacza to, że procedury gromadzenia i archiwizowania efektów kształcenia (prac egzaminacyjnych, zaliczeniowych, projektów) wymagają wprowadzenia i bezwzględne egzekwowania.

W Uczelni obowiązuje wprowadzony Zarządzeniem nr 3/2008 Rektora z dnia 30 stycznia 2008 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji Kancelaryjnej Politechniki Rzeszowskiej, jednolity rzeczowy wykaz akt Politechniki Rzeszowskiej oraz Instrukcja Archiwalnej Politechniki Rzeszowskiej.

Natomiast na Wydziale Zarządzania brak jest przepisów, z których wynikałoby, w jaki sposób Wydział prowadzi dokumentację dotyczącą archiwizacji dokumentacji związanej z realizacją zajęć dydaktycznych i gromadzeniem dokumentacji potwierdzającej uzyskanie zakładanych efektów kształcenia.

Dokumentacja toku studiów związana z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. protokoły egzaminacyjne, karty okresowych osiągnięć studenta, suplementy oraz dyplomy prowadzona jest prawidłowo. W suplementach w pkt. IV ust. 2 nieprawidłowo wpisywana jest podstawa prawna, tj. (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 kwietnia 2002 r. w sprawie określenia standardów nauczania dla poszczególnych kierunków studiów i poziomów kształcenia zamiast jak powinno być prawidłowo rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków,

jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.).

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

2.4).

Politechnika Rzeszowska rozpoczyna wdrażanie programu „Badanie losów zawodowych absolwentów Politechniki Rzeszowskiej”. Program ma na celu zdobycie niezbędnych informacji dotyczących losów absolwentów, ich aktualnego miejsca zatrudnienia oraz przydatności poszczególnych treści programowych nabytych w trakcie studiów niezbędnych przy poszukiwaniu i wykonywaniu pracy zawodowej. W bieżącym roku pierwsi absolwenci otrzymają drogą elektroniczną ankietę - 6 miesięcy od daty obrony pracy magisterskiej/licencjackiej. Kolejne zostaną przesłane na wskazane adresy mailowe po 3 i 5 latach. Informacje dotyczące projektu są dostępne na stronie internetowej Biura Karier.

W dalszych planach Biura jest wprowadzenie programu „Absolwent” mającego na celu utrzymanie stałych relacji z absolwentami Uczelni. Dotychczas przeprowadzono badanie kilkuset absolwentów Wydziału Zarządzania (badanie przeprowadzone przez pracowników Dziekanatu Wydziału Zarządzania niezależnie od przygotowywanego przez Biuro Karier). Absolwenci otrzymali papierową ankietę. Wyniki zostały opracowane i przedstawione w postaci Raportu. Rozmowa ze studentami wykazała, iż są oni zainteresowani konkretnymi informacjami płynącymi z badań nad losami absolwentów Uczelni przede wszystkim w zakresie ich sytuacji na rynku pracy. Studenci obecni na spotkaniu nie znają wyników przeprowadzonej wśród absolwentów ankietyzacji, nie potrafią wskazać konkretnych wymiernych korzyści wynikających z jej przeprowadzenia. Skuteczna realizacja podejmowanych nowych inicjatyw może w przyszłości przełożyć się na konkretne efekty w postaci poprawy jakości kształcenia.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

2.1) Przedstawiony do oceny program studiów I i II stopnia realizowany w roku akademickim 2011/2012 spełnia wszystkie elementy standardów kształcenia dla kierunku „logistyka” określone w standardach kształcenia zawartych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 7 lipca 2007 roku.

2.2) Efekty kształcenia sformułowane są w sposób jasny i przejrzysty. Sylabusy są opracowane prawidłowo. Studenci kierunku „logistyka” nie posiadają wiedzy na temat opracowywanych efektów kształcenia dla programu konstruowanego wg KRK.

2.3) System weryfikacji efektów kształcenia określony jest w Regulaminie studiów, a jego realizacja na kierunku „logistyka” w ocenie studentów jest sprawiedliwa i rzetelna.

2.4) Politechnika Rzeszowska dopiero rozpoczyna wdrażanie programu „Badanie losów zawodowych absolwentów Politechniki Rzeszowskiej”. Program ten ma na celu zdobycie niezbędnych informacji dotyczących losów absolwentów, ich miejsca zatrudnienia oraz ocenić przydatności poszczególnych treści programowych niezbędnych przy wykonywaniu pracy zawodowej.

Kryterium 3. Program studiów a możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

3.1).

Kształcenie na studiach inżynierskich stacjonarnych na kierunku „logistyka” trwa zgodnie ze standardami kształcenia siedem semestrów i obejmuje łącznie 2430 godzin. Zależnie od wybranej specjalności wykłady stanowią od 43,6% do 46,0% wszystkich zajęć. Studia niestacjonarne obejmują łącznie 1466 godzin, a wykłady stanowią od 49,2% do 48,5% w zależności od wybranej przez studenta specjalności.

Student może w trakcie studiów dokonać wyboru 30% godzin zajęć dydaktycznych w ramach oferowanych specjalności (bez uwzględnienia seminarium dyplomowego).

Specjalność pierwsza, to *Transport w logistyce* oraz druga specjalność *Zarządzanie przedsiębiorstwem logistycznym*, a oferowana liczba godzin specjalnościowych wynosi: 735 godzin studia stacjonarne, 440 godzin studia niestacjonarne, które wycenione są na 42 punkty ECTS.

Na naukę języka obcego przewidzianych jest 120 godzin. Technologia informacyjna realizowana jest w wymiarze 60 godzin zajęć. Plan studiów ujmuje także dwa przedmioty zaliczone do grupy ogólnych (humanistyczny 1 i 2) po 30 godzin.

Na kierunku „logistyka” wykorzystywane są następujące formy zajęć: wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia projektowe, konwersatoria, seminaria dyplomowe, które są właściwie dobrane do realizowanych treści kształcenia.

System rozdziału punktów ECTS dla realizowanych programów kształcenia na kierunku „logistyka” w roku 2011/2012 spełnia wszystkie wymagania określone w standardach kształcenia z roku 2007, tj. 30 punktów ECTS na 1 semestr, a łącznie 180 punktów ECTS. Indywidualny przydział punktów dla poszczególnych przedmiotów realizuje zasadę przydziału punktów według łącznego nakładu pracy, a nie według liczby godzin kontaktowych.

System ECTS umożliwia podejmowanie decyzji związanych przede wszystkim z przenoszeniem osiągnięć studentów w związku ze zmianą kierunku studiów lub uczelni.

Łączna liczba punktów ECTS, którą ma uzyskać student w semestrze, nie może być mniejsza niż 30. Warunkiem rejestracji na kolejny semestr jest uzyskanie po semestrze poprzedzającym, co najmniej 30 – d punktów, gdzie $d=6$ jest długiem dopuszczalnym.

Punktacja ECTS jest również uwzględniana podczas obliczania średniej ważonej, branej pod uwagę przy ustalaniu oceny końcowej ze studiów.

Studenci kierunku „logistyka” nie wykorzystują w pełni możliwości stworzonych przez system ECTS, jednak władze Wydziału Zarządzania starają się studentów zachęcić do udziału w programach wymiany. Jako główny powód niechęci do wyjazdów studenci wymieniają niskie stypendia i trudności w utrzymaniu się za granicą. Należy jednak podkreślić dbałość Władz Wydziału o stałe poszerzenie oferty proponowanych wyjazdów.

Wydział Zarządzania zapewnia studentom kierunku „logistyka” możliwość indywidualizacji procesu kształcenia, jednak studenci nie korzystają z tej możliwości – brak zainteresowania studenci tłumaczą bardzo dobrym podejściem prowadzących, ich dostępnością w godzinach dyżurów i poza nimi, uważają, że proces kształcenia i tak jest bardzo mocno ukierunkowany na indywidualne zainteresowania naukowe i predyspozycje studenta, więc nie ma sensu jego indywidualizacji poprzez wyjazdy zagraniczne.

Przedmioty i moduły określone w planie i programie kształcenia mają właściwą kolejność - sekwencję; studenci nie spotkali się z sytuacją, w której barierą w zdobyciu zakładanych efektów kształcenia dla przedmiotów bądź modułów byłaby niemożność zdobycia innych efektów na wcześniejszym etapie studiów.

Podstawy prawne organizacji praktyk na Wydziale Zarządzania stanowią:

- Zarządzenie nr 7/2006 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 10.05.2006 r. w sprawie zasad organizacji praktyk dla studentów Politechniki Rzeszowskiej;
- Uchwała nr 11/2006 Senatu Politechniki Rzeszowskiej z dnia 10.05.2006 r. w sprawie określenia warunków zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki;

Praktyka zawodowa na kierunku „logistyka” realizowana jest po IV semestrze w wymiarze 4 tygodni i wyceniona jest na 1 punkt ECTS. Na pisemny wniosek studenta Dziekan WZ może wyrazić zgodę na zwolnienie z obowiązku odbywania praktyki, gdy student wykonywał pracę zawodową lub uzyskał przewidziane umiejętności praktyczne w inny udokumentowany sposób.

Celem praktyki jest poznanie specyfiki pracy na różnych stanowiskach, w różnych branżach merytorycznie związanych z kierunkiem „logistyka”, wykształcenie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach (integracja wiedzy teoretycznej z praktyką), poznanie praktycznych zagadnień związanych z pracą na stanowiskach zgodnych z wybraną specjalnością, poznanie własnych możliwości na rynku pracy, nawiązanie kontaktów zawodowych.

Studenci odbywają praktyki na podstawie porozumienia w sprawie organizacji praktyk w wybranym przez siebie zakładzie pracy, którego profil działalności powinien umożliwiać zrealizowanie wskazanych celów praktyki. Praktyki mogą być realizowane w różnorodnych jednostkach o zróżnicowanej pozycji rynkowej i strukturze własnościowej. Najważniejszymi firmami, z którymi współpracuje uczelnia w zakresie odbywania praktyk przez studentów kierunku logistyka są: WSK „PZL-Rzeszów” S.A., Commit Polska Sp. z o. o., FHU „REKORD II”, Firma Elektrotechniczna JEREL, Firma Kamon, Handlopex S. A., Jednostka Wojskowa nr 3841 w Rzeszowie, Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie, Makarony Polskie S.A., Marway International Express Sp. z o. o., Podkarpacki Klub Biznesu, Schenker Sp. z o.o. Oddział Rzeszów, Serwis oponiarski „Artek”, Sklep Wielobranżowy Wojciech Wilk, SOLAR-BIN Ductum sp. z o. o., Stowarzyszenie Grupy Przedsiębiorców Przemysłu Lotniczego “Dolina Lotnicza”, Warsztaty Techniczne w Rzeszowie, Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL - Rzeszów” S.A., ZELMER PRO Sp. z o.o.

3.2)

Zakładane efekty kształcenia, treści programowe określone w standardach kształcenia na kierunku „logistyka” z 2007 roku są w całości realizowane w programach studiów odbywających się w roku akademickim 2011/2012. Formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

3.1) Kształcenie na studiach inżynierskich I i II stopnia na kierunku „logistyka” odbywa się zgodnie ze standardami kształcenia. System ECTS umożliwia podejmowanie decyzji związanych przede wszystkim z przenoszeniem osiągnięć studentów w związku ze zmianą kierunku studiów lub uczelni.

3.2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe określone w standardach kształcenia na kierunku „logistyka” z 2007 roku są w całości realizowane w programach studiów odbywających się w roku akademickim 2011/2012. Formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Kryterium 4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zrealizowania celów edukacyjnych programu studiów

4.1).

Na ocenianym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne prowadzi zespół 83 pracowników naukowo – dydaktycznych posiadających stopień lub tytuł naukowy. W zespole tym jest 10 profesorów, 10 doktorów habilitowanych oraz 63 doktorów. W grupie pracowników samodzielnych nauki ekonomiczne reprezentuje 5 pracowników, nauki techniczne 9 pracowników, nauki rolnicze 3 pracowników. Ponadto reprezentowani są również przedstawiciele nauk matematycznych, humanistycznych oraz prawnych. W grupie doktorów najliczniejszą grupę stanowią pracownicy reprezentujący nauki ekonomiczne (30 osób); nauki techniczne (22 osoby). Zajęcia na ocenianym kierunku studiów prowadzą również reprezentanci nauk: humanistycznych (3 osoby), prawnych (3 osoby), społecznych (2 osoby), matematycznych (2 osoby) i rolniczych (1 osoba).

Na podstawie informacji przedstawionych w Raporcie Samooceny, udostępnionych w trakcie wizytacji dokumentów oraz udzielonych przez pracowników uczelni wyjaśnień i informacji sformułować można pozytywną ocenę dotyczącą ilości oraz struktury kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku studiów. Liczebność oraz struktura kwalifikacji kadry nauczycieli akademickich umożliwiają w pełni osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe.

Cz. I. minimum kadrowe. Cz. II. pozostali nauczyciele akademicy.

4.2).

Teczki osobowe zawierają dokumenty pozwalające na ocenę, czy nauczyciel akademicki spełnia wymagania do zaliczenia do minimum kadrowego na kierunku „logistyka”, tj. czy posiada odpowiednie kwalifikacje naukowe (stopnie i tytuły naukowe oraz dorobek), w jakim wymierza realizują pensum dydaktyczne, a także czy złożył nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki oświadczenie o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „logistyka” w Politechnice Rzeszowskiej na Wydziale Zarządzania. Zgodnie z informacjami zawartymi w tych oświadczeniach wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie, a także są zatrudnione w Uczelni na podstawie mianowania lub umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego. Ponadto znajduje się tam również dokumentacja dotycząca prowadzonych postępowań konkursowych na odpowiednie stanowiska, związana z realizacją zwyczajowych procedur dotyczących prowadzonej w Uczelni polityki kadrowej. Na Wydziale oświadczenia zostały podpisane we wrześniu 2011 r.

Wszystkie wyżej wymienione osoby przeprowadzą osobiście na kierunku „logistyka”, co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych (samodzielni nauczyciele akademicy) oraz co najmniej 90 godzin (doktorzy).

W Raporcie Samooceny do minimum kadrowego przedstawiono 14 pracowników naukowo – dydaktycznych, spośród których 8 wskazano do minimum kadrowego zarówno na studiach I jak i II stopnia; 2 osoby do minimum kadrowego tylko studiów I stopnia oraz 4 osoby do minimum kadrowego studiów II stopnia. W trakcie wizytacji dokonano korekty informacji zamieszczonych w Raporcie Samooceny, przedstawiając oświadczenie profesora deklarującego zgłoszenie do minimum kadrowego zarówno na studiach pierwszego stopnia (jak wynikało z informacji przedstawionych w raporcie samooceny) jak i studiach II stopnia. Zespół wizytujący dokonał oceny minimum kadrowego na podstawie:

- raportu samooceny wraz z załącznikami;
- przeglądu umów o pracę oraz oświadczeń pracowników zgłoszonych do minimum kadrowego;
- przeglądu i oceny zgodności dorobku naukowego pracowników zgłoszonych do minimum kadrowego z zakresem ocenianego kierunku studiów;
- przedstawionych w trakcie wizytacji dokumentów uzupełniających i korygujących informacje zawarte w raporcie samooceny.

Wynikiem przeprowadzonej oceny jest ustalenie, że minimum kadrowe tworzone jest przez:

- sześciu pracowników naukowo – dydaktycznych z tytułem profesora lub stopniem doktora habilitowanego; w ocenie zespołu wizytującego uznano, że posiadane kwalifikacje oraz dorobek naukowy stanowi podstawę do zaliczenia w skład minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów; oceniono, że domena badawcza pięciu pracowników związana jest z zakresem kierunku „logistyka” a dorobek naukowy jednego pracownika sytuuje się w dziedzinie związanej z kierunkiem studiów;
- siedmiu pracowników naukowo – dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora; uznano, że kwalifikacje formalne oraz dorobek naukowy kwalifikują tę grupę pracowników naukowo-dydaktycznych do wymaganego minimum kadrowego na kierunku „logistyka”; pięciu doktorów spełnia merytoryczne wymogi zaliczenia do minimum kadrowego w zakresie kierunku studiów, dwóch w dziedzinie pokrewnej.

Do minimum kadrowego nie zaliczono jednego nauczyciela akademickiego z grupy samodzielnych pracowników naukowych, którego dorobek naukowy nie mieści się ani w zakresie kierunku „logistyka” ani w dziedzinie.

Nauczyciele akademicki zaliczeni do minimum kadrowego reprezentują obszary wiedzy odpowiadające obszarowi kształcenia na wizytowanym kierunku studiów. Specjalności naukowe nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego (określone na podstawie formalnych kwalifikacji oraz dorobku naukowego osiągniętego w latach 2009-2012) mieszczą się w obszarze nauk technicznych i nauk ekonomicznych.

Wymagania w zakresie minimum kadrowego są w pełni spełnione zarówno w przypadku studiów I jak i II stopnia. Pięciu samodzielnych pracowników posiada dorobek naukowy w zakresie kierunku studiów „logistyka”, a jeden w dziedzinie związanej z ocenianym kierunkiem studiów. Spośród siedmiu pracowników niesamodzielnych, pięciu reprezentuje domenę badawczą w zakresie ocenianego kierunku, a dwóch z zakresu dziedziny.

Dla wszystkich nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego na ocenianym kierunku studiów zatrudnienie w Politechnice Rzeszowskiej stanowi podstawowe miejsce pracy w pełnym wymiarze etatu, nie krócej niż od początku roku akademickiego. Siedmiu pracowników zatrudnionych jest na podstawie mianowania, sześciu na podstawie umowy o pracę. Stabilność minimum kadrowego nie budzi obaw.

Wymagania dotyczące liczby studentów przypadających na 1 nauczyciela akademickiego w grupie tworzących minimum kadrowe są spełnione. Na wizytowanym kierunku relacja między liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów kierunku „logistyka” jest prawidłowa i wynosi 1:100 (13 pracowników stanowiących minimum kadrowe; 1305 studentów stacjonarnych i niestacjonarnych na studiach I i II stopnia), wobec wymaganej relacji nie więcej niż 160 studentów na jednego pracownika.

Szczegółowa analiza obsady zajęć oraz specjalności naukowych nauczycieli akademickich i ich dorobku naukowego osiągniętego w ostatnich czterech latach, wskazuje na dużą zgodność domeny naukowej z zakresem merytorycznym prowadzonych zajęć dydaktycznych.

Wątpliwości dotyczące braku takiej zgodności sformułować można w następujących przypadkach:

- doktor inżynier w zakresie nauk technicznych (budowa i eksploatacja maszyn), specjalność naukowa *towaroznawstwo, przeróbka plastyczna* – prowadzi zajęcia z przedmiotów: *Systemy informatyczne w transporcie międzynarodowym, Informatyka w zarządzaniu lotnictwem, Jakość i bezpieczeństwo informacji w systemach logistycznych, Technologie informacyjne*;
- doktor inżynier w zakresie nauk technicznych (budowa i eksploatacja maszyn), specjalność naukowa *obróbka powierzchniowa* – prowadzi zajęcia z *Logistyki dystrybucji i Logistyki zaopatrzenia*;
- dr nauk ekonomicznych (nauki o zarządzaniu), specjalność naukowa *marketing, zarządzanie organizacją* – prowadzi zajęcia z *Towaroznawstwa*;
- dr inż. nauk technicznych (budowa i eksploatacja maszyn), specjalność naukowa *silniki spalinowe* – prowadzi zajęcia z *Ekonomiki transportu*.

Załącznik nr 6 Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.

Hospitowane zajęcia odbywały się zgodnie z planem. Zajęcia dydaktyczne prowadzone były, w zdecydowanej większości, w sposób poprawny merytorycznie i metodycznie. Wyjątek stanowiły ćwiczenia z przedmiotu *statystyka*, na których prezentowano przykłady nie mają nic wspólnego z kierunkiem studiów „logistyka” (dobór przykładów był niewłaściwy i dotyczył zagadnień spoza kierunku studiów). Sale wykładowe były wyposażone w odpowiednie urządzenia multimedialne i nagłaśniające. Generalnie hospitowane zajęcia należy ocenić pozytywnie.

4.3).

Przyjęcia do pracy odbywają się w drodze konkursu. Kryterium podstawowym doboru kadry jest aktywność naukowa, wyrażana publikacjami, uczestnictwem w konferencjach naukowych i projektach badawczych.

Ocena parametryczna kadry naukowo – badawczej przeprowadzana jest raz na 4 lata. Dodatkowo na podstawie corocznej oceny dorobku naukowego i zaangażowania organizacyjnego przyznawane są nagrody Rektora. Kryterium weryfikacji kwalifikacji kadry do prowadzenia poszczególnych przedmiotów jest domena badawcza pracownika, a także ocena dokonywana na podstawie hospitacji zajęć i ankiety studenckiej.

Szczegółowy tryb przeprowadzenia i kryteria oceny są zawarte w Statucie Politechniki Rzeszowskiej. Ocenę pracowników wydziału prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku studiów, przeprowadza Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich powołana przez Radę Wydziału Zarządzania na wniosek Dziekana. Ocena obejmuje działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną.

W opinii zespołu wizytującego, procedury i kryteria doboru oraz weryfikacji kadry dydaktycznej na kierunku logistyka są właściwe merytorycznie, jasno sformułowane i upowszechnione.

W ramach działalności statutowej katedr finansowane są publikacje, udział w konferencjach oraz staże dla pracowników - w szczególności asystentów i adiunktów. System nagradzania i awansowania pracowników najwyżej premiuje osiągnięcia naukowe. System

wspierania rozwoju kadry naukowo - dydaktycznej obejmuje standardowe formy wsparcia: urlopy naukowe, stypendia, staże i wymianę kadry z innymi uczelniami. W trakcie opracowania jest koncepcja nowego systemu określającego zasady i formy stymulowania rozwoju naukowego oraz oceny kwalifikacji kadry naukowo – dydaktycznej.

Podczas spotkania z kadrami zabrano głos kilkunastu nauczycieli akademickich. Wszyscy oni pozytywnie wypowiadali się na temat prowadzonego przez Wydział kierunku „logistyka”. Zwracali uwagę na usytuowanie tego kierunku studiów na Wydziale, konieczność poszukiwania jego specyfiki dla poprawy konkurencyjności oferty dydaktycznej. Podkreślano znaczenie prowadzonych badań naukowych jako podstawy kreowania specyfiki kształcenia w zakresie logistyki. Zauważano znaczenie instrumentów informatycznych w budowaniu wysokiej jakości kształcenia na kierunku. Znaczna część wypowiedzi dotyczyła reformy szkolnictwa wyższego, zwłaszcza formułowania efektów kształcenia w konwencji KRK.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

4.1) Liczba oraz struktura specjalności naukowych kadry w pełni umożliwia osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia oraz odpowiada obszarom wiedzy kierunku „logistyka”.

4.2) Nauczyciele akademicki ocenianego kierunku w pełni spełniają wymogi minimum kadrowego dla studiów I i II stopnia na kierunku „logistyka”.

4.3) Realizowana na Wydziale Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej polityka kadrowa sprzyja rozwojowi naukowemu i umiejętności dydaktycznych kadry nauczycieli akademickich.

Kryterium 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Wydział Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej prowadzący oceniany kierunek studiów, korzysta z ogólnouczelnianej bazy dydaktycznej. Zajęcia na kierunku „logistyka” prowadzone są w nowoczesnych, funkcjonalnie przystosowanych do potrzeb dydaktycznych budynkach w kampusie uczelni. Wydział dysponuje dziesięcioma salami wykładowymi (o łącznej powierzchni 1700 m², mogących pomieścić jednocześnie 1200 studentów) oraz trzynastoma salami ćwiczeniowymi (o powierzchni od 30 do 110 m²). Istotnym elementem bazy dydaktycznej są sale laboratoryjne. Studenci ocenianego kierunku korzystają z 6 laboratoriów komputerowych, pracowni towaroznawstwa oraz laboratorium gospodarki magazynowej i grafiki inżynierskiej (łącznie 123 miejsca). W trakcie wizytacji dokonano – w obecności Prodziekana Wydziału Zarządzania - przeglądu sal wykładowych, seminaryjnych oraz sal laboratoryjnych. Wszystkie sale dydaktyczne wyposażone są w nowoczesne środki audiowizualne, tj. komputery, rzutniki multimedialne, rzutniki pisma i systemy nagłaśniania. Na zajęciach laboratoryjnych proces dydaktyczny jest wspomagany przez standardowe licencjonowane oprogramowanie (m.in. MS Office, Corel Draw Graphics, System Sage, MS Project, Statistica PL) a także na potrzeby kierunku *logistyka* oprogramowanie specjalistyczne (m.in. Cape Pack, Comarch CDNXL, Comarch Optima, Truck Fill, Euro Trans, MapPoint Europe). Wydział Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej dysponuje wyposażoną na potrzeby

oceniającego kierunku studiów pracownią towaroznawstwa oraz pracownią gospodarki magazynowej i grafiki inżynierskiej. W pierwszej z nich znajduje się 15 stanowisk komputerowych a także 8 stanowisk do oceny właściwości towarów. Stanowiska te wyposażone są w odpowiednie zestawy szkła laboratoryjnego, odczynniki chemiczne, wagi analityczne i hydrostatyczne, zestawy sprzętu pomiarowego oraz różne towary do badań towaroznawczych. Pracownia gospodarki magazynowej i grafiki inżynierskiej wyposażona jest w stanowiska komputerowe z licencjonowanym oprogramowaniem do grafiki inżynierskiej i symulacji procesów logistycznych. Pracownia ta posiada również pełne wyposażenie techniczne i magazynowe przedsiębiorstwa, obejmujące m.in.: czytniki kodów kreskowych, terminal, regały, przenośniki, wózki widłowe, palety przemysłowe, opakowania itp. W trakcie uruchamiania jest drugie laboratorium towaroznawstwa.

W kampusie uczelnianym zlokalizowane jest nowoczesne Centrum Sportowo-Dydaktyczne przystosowane do uprawiania wielu dyscyplin sportu. Z sal i urządzeń sportowych Centrum korzystają również studenci oceniającego kierunku studiów. Zajęcia wychowania fizycznego odbywają się również w wynajmowanej przez uczelnię pływalni Rzeszowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji.

Księgozbiór Biblioteki Politechniki Rzeszowskiej liczy 160 000 woluminów książek, 36 000 woluminów czasopism oraz 155 000 jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych. Studenci i pracownicy uczelni mają również dostęp do 4 000 tytułów krajowych i zagranicznych czasopism elektronicznych oraz baz danych. W trakcie wizyty zespołu oceniającego dokonano przeglądu katalogów rodzajowych grupujących pozycje literatury i czasopisma z zakresu ekonomii, zarządzania oraz logistyki. Stwierdzono pełną zgodność zasobów bibliotecznych z przedstawionymi w sylabusach wykazami literatury obowiązkowej i uzupełniającej z przedmiotów objętych programem studiów na kierunku „logistyka”. Aktualnie zbiory biblioteki uczelnianej oraz bibliotek wydziałowych przenoszone są do nowoczesnego – zlokalizowanego w kampusie Uczelni – obiektu Regionalnego Centrum Dydaktyczno – Konferencyjnego. Nowa baza lokalowa Biblioteki Głównej spełnia wszystkie funkcjonalne wymogi biblioteki akademickiej. Zaawansowany stopień komputeryzacji biblioteki umożliwia realizację i zamawianie książek przez Internet poprzez system biblioteczny ALEPH.

Studenci bardzo dobrze ocenili stan i wyposażenie pomieszczeń przeznaczonych dla potrzeb Wydziału. Sale seminaryjne, wykładowe są przestronne, zaopatrzone w niezbędny sprzęt multimedialny. Obiekty dydaktyczne Wydziału zlokalizowane są w niewielkiej odległości od siebie umożliwiając szybkie i sprawne przemieszczanie się między poszczególnymi budynkami. Budynki Uczelni posiadają dostęp do Internetu bezprzewodowego. W opinii studentów obecnych na spotkaniu system działa sprawnie, umożliwiając stały dostęp do sieci. Hasło logowania jest powszechnie dostępne dla studentów. Uczelnia dysponuje bardzo dobrze wyposażonymi pracowniami komputerowymi, szatniami, bufetami, punktem ksero, co znajduje odzwierciedlenie w licznych pozytywnych opiniach studenckich. Studiujący pozytywnie wypowiadają się również na temat biblioteki, zarówno odnośnie obsługi jak i księgozbioru, który zapewnia pełną dostępność do wymaganej podczas zajęć literatury.

Praktyka zawodowa studentów trwa 4 tygodnie. Dobór instytucji, w których studenci odbywają praktyki jest oparty na potrzebach kształcenia w ramach kierunku „logistyka”. Organizacją, kontrolą, koordynacją oraz zaliczaniem praktyk zajmuje się powołany przez Radę Wydziału Zarządzania *Wydziałowy Kierownik Praktyk*, którego obowiązkiem jest m.in. wskazanie listy podmiotów, w których studenci kierunku „logistyka” mogą odbywać praktykę obowiązkową a także dodatkowo praktykę nieobowiązkową. Lista ta obejmuje:

przedsiębiorstwo logistyczne, spedycyjne, firmy transportowe, jednostki sektora B+R zajmujące się logistyką, instytucje zajmujące się organizacją ruchu drogowego, jednostki wojskowe, straży pożarnej, policji i straży granicznej a także działy zaopatrzenia, dystrybucji, komórki zarządzania magazynami, transportu wewnętrznego i zewnętrznego w przedsiębiorstwach produkcyjnych. Zajęcia praktyczne przewidziane w programie studiów prowadzone są w dobrze wyposażonych salach laboratoryjnych.

Studenci pozytywnie oceniają przebieg i realizację praktyk. Studenci nie zgłaszali uwag, co do liczby miejsc, swobody dotyczącej wyboru lokalizacji i formy odbywania praktyk.

Istniejąca infrastruktura dydaktyczna jest w pełni wystarczająca dla prowadzenia zajęć na ocenianym kierunku studiów. W trakcie realizacji jest wyposażanie dodatkowego laboratorium towaroznawstwa. W planie rzeczowo – finansowym wydziału uwzględnione są odpowiednie środki finansowe przeznaczone na utrzymanie wysokiego standardu bazy dydaktycznej.

Salę dydaktyczną, w których prowadzone są zajęcia na kierunku „logistyka” zlokalizowane są w budynkach dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo. Wyposażone są w odpowiednie podjazdy, windy i toalety. Przed budynkiem wyznaczone są miejsca parkingowe. Biblioteka dysponuje stanowiskami komputerowymi dla studentów niedowidzących i niedosłyszących. Do potrzeb studentów niepełnosprawnych przystosowane są również miejsca w domach studenckich.

W ocenie studentów siedziba Uczelni to kompleks nowoczesnych budynków przystosowanych dla osób z niepełnosprawnościami (podjazdów, windy, toalety).

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- **Infrastruktura dydaktyczna obejmująca: sale wykładowe, sale ćwiczeniowe, laboratoria i bibliotekę w pełni pozwala na realizację zakładanych efektów kształcenia.**
- **Prawidłowo dobrane instytucje, w których studenci odbywają praktyki zawodowe oraz dobrze wyposażone laboratoria w pełni umożliwiające osiągnięcie praktycznych umiejętności wskazanych w efektach kształcenia.**
- **Infrastruktura dydaktyczna jest w pełni przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.**
- **Nowoczesna, dobrze wyposażona infrastruktura dydaktyczna i naukowa w pełni wychodzi naprzeciw oczekiwaniom studentów kierunku „logistyka” Wydziału Zarządzania.**

Kryterium 6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Wydział Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej posiada III kategorię w ocenie parametrycznej jednostek naukowych. W latach 2008-2012 pracownicy Wydziału nie realizowali projektów badawczych finansowanych ze środków UE ani grantów badawczych Narodowego Centrum Nauki i MNiSzW. Działalność naukowo – badawcza ograniczała się do prowadzenia badań w ramach działalności statutowej katedr oraz udziału pracowników w realizacji projektów na rzecz praktyki gospodarczej w regionie. W latach 2009 – 2011 w

Zakładzie Systemów Zarządzania i Logistyki – w ramach własnej działalności statutowej, realizowane były badania na temat *Doskonalenie systemów zarządzania jakością i logistyką w przedsiębiorstwach i instytucjach publicznych*. W ramach tego projektu pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów opublikowali 42 artykuły naukowe. Od 2012 roku pracownicy związani a kierunkiem „logistyka” rozpoczęli projekt badawczy pt. *Wpływ systemów zarządzania jakością i logistyką w przedsiębiorstwach i instytucjach publicznych na konkurencyjność i innowacyjność gospodarki*. W projektach badawczych realizowanych przez pracowników Zakładu Systemów Zarządzania i Logistyki uczestniczyli członkowie *Studenckiego Koła Naukowego Logistyków*. Efektem były:

- wizyty studenckie na targach branżowych TRANSEXPO i ROTRA w Kielcach oraz Targach Transportu, Spedycji i Logistyki Silesia TSLEXPO w Sosnowcu;
- organizacja cyklicznej konferencji studenckiej pt. *Logistyka oczami studentów*;
- uczestnictwo (z sukcesami) w *Ogólnopolskiej Olimpiadzie Wiedzy Transport, Spedycja, Cło* oraz Ogólnopolskim Konkursie Logistycznym LOGICO.

Zakres merytoryczny publikacji pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów wskazuje, że działalność naukowo – badawcza pracowników jest związana nie tylko z ich indywidualnym rozwojem naukowym, ale również z procesem dydaktycznym prowadzonym na kierunku „logistyka”.

W Politechnice Rzeszowskiej na Wydziale Zarządzania, od 2009 r. funkcjonuje Studenckie Koło Naukowe Logistyków. Działalność koła związana jest przede wszystkim z uczestnictwem członków w konferencjach, targach, obozach naukowych oraz ogólnopolskich konkursach mających na celu poszerzanie wiedzy i umiejętności z zakresu „logistyki”. Bardzo ważnym przedsięwzięciem realizowanym przez członków koła jest coroczna konferencja „Logistyka Oczami Studentów” ciesząca się dużym zainteresowaniem studentów, nauczycieli akademickich a także uczniów Rzeszowskiego Technikum Logistycznego. Zwraca uwagę szczegółowa dokumentacja działalności koła prowadzona przez jego członków. Sami studenci oceniają bardzo wysoko możliwość rozwoju, jaką daje im uczestnictwo w pracach koła. Studenci uczestniczą w badaniach naukowych na prowadzonym kierunku jak również publikują własne prace w wewnętrznych Zeszytach Naukowych Uczelni, jak i ogólnopolskich monografiach. Studenci studiów niestacjonarnych obecni na spotkaniu posiadają dostęp do wszystkich niezbędnych informacji na temat działalności i możliwości uczestnictwa w pracach koła. Charakter niestacjonarnych studiów oraz podjęta praca niejednokrotnie uniemożliwia im aktywne uczestnictwo w przedsięwzięciach Studenckiego Koła Logistyków. Studenci ocenianego kierunku są również członkami kilku innych z osiemnastu zarejestrowanych w Politechnice Rzeszowskiej kół naukowych.

Studenci ocenianego kierunku mają dostęp do nowoczesnego często unikatowego sprzętu i oprogramowania, którymi dysponuje Politechnika Rzeszowska. Polityka inwestycyjna i finansowa uczelni umożliwia finansowanie zakupu nowoczesnego wyposażenia pracowni i laboratoriów. Prowadzona przez Politechnikę Rzeszowską współpraca naukowa i badawcza z innymi uczelniami w kraju i za granicą nie ma znaczącego wpływu na proces dydaktyczny prowadzony na kierunku „logistyka”.

Studenci, członkowie koła naukowego mogą współuczestniczyć w badaniach naukowych prowadzonych na Uczelni, korzystając z dostępnej technologii.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego (ocena: *znacząco*)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

**Duża aktywność naukowa pracowników w ramach działalności statutowej katedr.
Kadra nie realizuje projektów naukowo – badawczych finansowanych z innych niż**

uczelniane – źródeł. Publikacje pracowników określające ich domenę badawczą nawiązują do zakresu ocenianego kierunku. Studenci mają dostęp do nowoczesnych laboratoriów i technologii na Uczelni. Mała aktywność w zakresie współpracy z instytucjami zewnętrznymi.

Uczelnia w wspiera działalność naukową studentów kierunku logistyka umożliwiając im udział w badaniach, publikacjach i pracach Koła Naukowego.

Kryterium 7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

7.1).

Uchwała nr 21/2012 Senatu Politechniki Rzeszowskiej w sprawie ustalenia warunków i trybu rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia w roku akademickim 2013/2014 r. Przyjęcie na studia I stopnia następuje na podstawie wyników konkursowego postępowania kwalifikacyjnego, którego podstawą są wyniki maturalne.

W postępowaniu kwalifikacyjnym na studia II stopnia (studia 3 semestralne) jest brana pod uwagę ocena na dyplomie ukończenia studiów, a w przypadku jednakowych ocen dodatkowym kryterium jest średnia ocen ze studiów zawarta w Suplemencie do Dyplomu.

Dodatkowe warunki są następujące:

- pierwszej kolejności są przyjmowani kandydaci legitymujący się dyplomem ukończenia studiów pierwszego stopnia zgodnym z wybranym kierunkiem („logistyka”),
- w przypadku mniejszej liczby kandydatów (wymienionych powyżej) niż uchwalona planowana liczba miejsc, na dany kierunek mogą być przyjmowani kandydaci, którzy ukończyli studia pierwszego stopnia na kierunkach pokrewnych,
- za pokrewne kierunki studiów rozumie się kierunki studiów, na których student przyswoił wiedzę z obszaru organizacji i zarządzania oraz podstawowych zagadnień logistyki,
- warunkiem rekrutacji na studia trzysemestralne jest posiadanie tytułu zawodowego inżyniera,
- warunki przyjmowania absolwentów kierunków pokrewnych określa Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna (WKR) - decyzje o ich przyjęciu podejmuje WKR w uzgodnieniu z Dziekanem Wydziału,
- absolwenci kierunków pokrewnych mają obowiązek uzupełnienia różnic programowych w zakresie i terminie określonym przez Dziekana Wydziału,

Powyższe zasady rekrutacji na inżynierskie studia II stopnia można określić jako wzorcowe.

7.2).

Warunki zaliczeń i egzaminów zdaniem studentów są jasne, podawane do informacji na początku zajęć i nie zmieniają się w czasie roku akademickiego oraz są konsekwentnie realizowane. Prace są oceniane w sposób obiektywny i sprawiedliwy z możliwością wglądu po dokonanej ocenie. Terminy egzaminów podawane są do informacji z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym. Studenci mają prawo do zdawania egzaminu poprawkowego i komisyjnego na zasadach określonych w regulaminie studiów. Zdaniem studentów przeprowadzane na Uczelni egzaminy szczegółowo sprawdzają wiedzę z zakresu przedmiotów objętych programem nauczania.

7.3).

Studenci obecni na spotkaniu rozumieją zasady funkcjonowania punktacji ECTS, jednak nie biorą udziału w ustalaniu tej punktacji na realizowanym przez nich kierunku studiów. Istnieje konieczność uwzględnienia ich udziału i opinii w powyższych pracach.

Słabą stroną ocenianego kierunku jest poziom internacjonalizacji studiów. Pracownicy i studenci ocenianego kierunku tylko w niewielkim stopniu uczestniczyli w programach współpracy z placówkami zagranicznymi. W latach 2009 – 2012 trzech pracowników prowadzących zajęcia na kierunku „logistyka” uczestniczyło w konferencji naukowej organizowanej w ramach umowy partnerskiej Politechniki Rzeszowskiej i Państwowej Akademii Budownictwa i Architektury na Ukrainie. W programie Erasmus w latach 2008 - 2012 uczestniczyło 10 studentów oraz 14 pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów. Politechnika Rzeszowska realizuje autorski program International Classroom – Erasmus Challenge (ICEC). Realizację tego programu zainaugurowano w marcu 2012 r. na Wydziale Zarządzania. ICEC realizowany jest w formie cyklicznych spotkań w dwóch niezależnych panelach *Wykłady otwarte* i *Dni otwarte*. Dotychczas na Uczelni odbyło się 19 wykładów w tym dwa prowadzone przez profesorów zagranicznych. Jeden z wykładów przygotował i prowadził profesor zaliczony do minimum kadrowego kierunku „logistyka”. W innych formach współpracy realizowanych na Politechnice Rzeszowskiej pracownicy i studenci ocenianego kierunku nie brali udziału.

W ramach wymiany Socrates – Erasmus na kierunku „logistyka” prowadzonym na Wydziale Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej w roku akademickim 2011/2012 - 4 osoby (wyjechały), a 4 osoby zostały przyjęte. Wzrost zainteresowania programem związany jest z szeroką prowadzoną polityką informacyjną, aktywnością Uczelni w zawieraniu bilateralnych umów z zagranicznymi szkołami, a także pozytywnymi opiniami środowiska studenckiego. Studenci podkreślają możliwość wyjazdu do Uczelni, dokonując wyboru z bogatej oferty wymian, zwracając uwagę na brak przeszkód natury formalnej związanych z realizacją i podjęciem studiów na zagranicznej Uczelni. Politechnika Rzeszowska bierze udział w programie Mostech mobilności uczelni technicznej działającej w obrębie naszego kraju. W bieżącym roku akademickim jedna osoba studiująca na kierunku logistyka uczestniczyła w powyższym programie. Studenci kierunku logistyka uczestniczą w działalności IAESTE (The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience) międzynarodowej organizacji umożliwiającej swoim członkom udział w praktykach zagranicznych pozwalających zdobyć niezbędne doświadczenie.

7.4).

Opieka naukowa i dydaktyczna nad studentami ocenianego kierunku w Uczelni jest wystarczająca. Oferowane konsultacje przez pracowników naukowo – dydaktycznych prowadzących poszczególne przedmioty są dobrze oceniane przez studentów. Pracownicy zapewniają wsparcie w trakcie przygotowywania prac dyplomowych, a także merytoryczną opiekę nad Studenckim Kołem Naukowym.

Uczelnia oferuje studentom podjęcie nauki w trybie indywidualnego planu studiów i programu nauczania. Szczegółowe informacje dotyczące indywidualnego trybu są dostępne w Regulaminie studiów wyższych na Politechnice Rzeszowskiej. Zdaniem studentów to bardzo dobra forma kształcenia dla najzdolniejszych jak również dla tych, którzy z różnych, uzasadnionych powodów nie mogą w trybie normalnym ukończyć studiów. Studenci obecni na spotkaniu doceniają tę formę wsparcia pozwalającą na stworzenie indywidualnego harmonogramu zajęć i egzaminów. Studenci mają możliwość wyboru jednego z kilku języków obcych w ramach prowadzonych a Wydziale lektoratów. Obecni na spotkaniu studenci wskazywali na brak zróżnicowania poziomów nauczania języka obcego, jednocześnie podkreślając rzetelność i sumienność prowadzących, którzy w sposób ciekawy i interesujący dla studentów prowadzą zajęcia.

Informacje zwarte w sylabusach pokrywają się z tematyką zajęć i są przydatne w procesie uczenia się. Karty przedmiotów zawierają także informacje o materiałach dydaktycznych oraz uzupełniających dla większości przedmiotów. Wykaz tych materiałów jest wystarczający i można ocenić, że jest przydatny dla studentów w trakcie przygotowywania się do zajęć oraz do zaliczenia.

Studenci mają dostęp do wszystkich istotnych aktów prawnych oraz innych informacji związanych z tokiem studiów w tym sylabusów poprzez tablice informacyjne, stronę internetową Uczelni, a także system obsługi studenta USOS. Studenci mają możliwość założenia indywidualnych kont pocztowych będących w ich opinii dobrym narzędziem komunikacji z administracją i pracownikami Uczelni. Sylabusy zawierają szczegółowe informacje dotyczące treści programowych, które w sposób rzetelny i sumienny są realizowane podczas zajęć.

W Uczelni świadczenia pomocy materialnej przyznawane są w zgodzie z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Bardzo dobrze należy ocenić działalność jednostki administracyjnej odpowiedzialnej za proces przyznawania świadczeń pomocy materialnej. Zdaniem studentów można tu liczyć na życzliwą obsługę oraz pomoc w dopełnieniu niezbędnych formalności. Studenci poprzez stronę internetową Uczelni mają dostęp do aktów prawnych na podstawie, których przyznawane są świadczenia pomocy materialnej. Regulacje i przepisy w zakresie pomocy materialnej są konsultowane z organami Samorządu Studenckiego. Studenci znają rodzaje i zasady przyznawania świadczeń pomocy materialnej. Regulamin przyznawania świadczeń pomocy materialnej, zgodnie z wymaganiami ustawowymi, normuje tryb i kryteria przydzielania świadczeń pomocy materialnej, zawiera wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Kryteria przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów są określone w sposób jasny, uwzględniają osiągnięcia naukowe, sportowe i artystyczne danego studenta. Studenci dobrze oceniają proces przyznawania stypendiów wraz z informowaniem ich o podjętych decyzjach. Stypendia wypłacane są regularnie w ustalonym czasie. Na wniosek Rady Wydziałowej Samorząd Studenckiego Wydziału Zarządzania i Marketingu Dziekan przekazał uprawnienia w zakresie przyznawania świadczeń pomocy materialnej Wydziałowej Komisji Stypendialnej. Przedstawiciele studentów stanowią większość składu komisji zgodnie z art. 177 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

W Uczelni funkcjonuje Biuro Karier. W zakresie swojej działalności Biuro poprzez stronę internetową Uczelni przekazuje studentom informacje dotyczące ofert pracodawców, targów pracy czy szkoleń. Studenci obecni na spotkaniu nie posiadają istotnych informacji na temat funkcjonowania i możliwości, jakie oferuje im Biuro. Studenci kierunku „logistyka” nie potrafią wskazać realnych przykładów pomocy udzielonej konkretnemu studentowi przez Biuro (przykładowo podczas poszukiwania pracy). Istnieje potrzeba promocji działalności Biura, zmiany warunków lokalowych oraz zwiększenia liczby pracowników, co znajduje odzwierciedlenie w najbliższych planach władz Uczelni.

Studenci pozytywnie oceniają przebieg i realizację programu studiów, podkreślając najważniejsze cechy wyróżniające Uczelnię: profesjonalnie przygotowana kadra, bardzo dobre wyposażenie sal seminaryjnych i wykładowych, rzetelna i obiektywna ocena. W opinii studentów nauczyciele akademicki są życzliwi, pomocni, rzetelnie wypełniają swoje obowiązki. Studenci mają możliwość skorzystania z konsultacji, których terminy są dostosowane do ich potrzeb. Na poszczególnych latach studiów zostali wyznaczeni opiekunowie wspierający inicjatywy studenckie i koordynujący funkcjonowanie danego roku studiów. System obsługi administracyjnej studentów należy ocenić pozytywnie. Studenci

podkreślali kompetencję i życzliwość pracowników Dziekanatu oraz okazywaną pomoc, z której zawsze mogą skorzystać.

W ocenie studentów wszelkie kwestie sporne zgłaszane przez studentów rozwiązywane są na bieżąco. Wnioski składane w formie pisemnej rozpatrywane są w krótkim czasie. Decyzje w indywidualnych sprawach studenckich spełniają wymogi określone w art. 107 Kodeksu Postępowania Administracyjnego (Dz. U. 1960 Nr 30 poz. 168 z późn. zm.).

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

7.1) Zasady rekrutacji na inżynierskie studia I i II stopnia można określić jako wzorcowe.

7.2) Uwzględniając opinie przedstawicieli studentów należy stwierdzić, iż system oceny osiągnięć studentów zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen w zakresie pozyskiwanej wiedzy.

7.3) Pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów, a także studenci tego kierunku w niewielkim stopniu uczestniczą w realizowanych na Uczelni programach współpracy międzynarodowej. Poziom internacjonalizacji studiów na ocenianym kierunku jest niski. Struktura i organizacja ocenianego programu studiów stopniu znaczącym wspiera studentów w zakresie krajowej i międzynarodowej mobilności. Wydział Zarządzania dokłada wszelkich starań celem zwiększenia zainteresowania studentów programami wymian.

7.4) System opieki naukowej i dydaktycznej nad studentami ocenianego kierunku w pełni zabezpiecza możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej znacząco umożliwia rozwój naukowy, społeczny i zawodowy studentów.

Kryterium 8. Stosowanie na ocenianym kierunku studiów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zorientowanego na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia

8.1).

W Politechnice Rzeszowskiej system zapewnienia jakości kształcenia został ustalony i zatwierdzony Uchwałą nr 17/2007 Senatu z dnia 24 maja 2007 r. w sprawie wprowadzenia Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej. Uchwała ta określiła cele wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz powołanie Rady ds. Jakości Kształcenia, natomiast zasady organizacji, wdrażania i rozwoju określa Zarządzenie nr 13/2008 Rektora z dnia 30 kwietnia 2008 r. Wymienione Zarządzenie przewiduje powołanie pełnomocnika Rektora ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, a także wydziałowych pełnomocników ds. zapewniania jakości kształcenia, których zadaniem ma być m. in. koordynacja działań mających na celu podnoszenie poziomu kształcenia, kontrola prawidłowości realizacji procesu oceny zajęć dydaktycznych przez studentów oraz zasięgania opinii absolwentów, a także koordynowanie procesu hospitacji zajęć dydaktycznych.

Wykonując postanowienia tego zarządzenia Dziekan powołał na okres kadencji Wydziałowego Pełnomocnika ds. Jakości Kształcenia, określając zakres zadań pozostających

w jego kompetencjach. Na Wydziale znajduje się dokumentacja potwierdzająca funkcjonowanie tego organu, tj. protokoły z posiedzeń Rady Wydziału, na których omawiana była problematyka jakości kształcenia, w tym m. in. wyniki przeprowadzanych hospitacji i ankietyzacji pracowników Wydziału Zarządzania prowadzonej wśród studentów i hospitacji zajęć dydaktycznych.

Aktualnie na mocy Uchwały nr 2/2012 Senatu z dnia 19 stycznia 2012 r. w sprawie wdrażania w Politechnice Rzeszowskiej Krajowych Ram Kwalifikacji Uczelnia przygotowała harmonogram prac nad dostosowaniem programów kształcenia do Krajowych Ram Kwalifikacji. Wydział Zarządzania podjął prace nad dostosowaniem planów i programów kształcenia na ocenianym kierunku do przepisów obowiązujących w tym zakresie. W tym celu Rada Wydziału powołała Wydziałową Komisję ds. Krajowych Ram Kwalifikacji. Dla ocenianego kierunku studiów Rada Wydziału nie podjęła uchwały w sprawie dostosowania programu kształcenia do KRK.

Wydział Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej od 2005 roku posiada „KSIĘGĘ JAKOŚCI” opisująca System Jakości zgodny z wymaganiami PN-EN ISO 9001:2009 obejmujący swoim zakresem działalność edukacyjną – certyfikowany przez Polską Izbę Handlu Zagranicznego o certyfikacie 324/2005 ważnym do 21.09.2014 r. **Księga Jakości** Wydziału Zarządzania zawiera 11 procedury systemu jakości. Posiadanie certyfikowanej Księgi Jakości gwarantuje, że zapisane procedury podlegają audytowi, co sprzyja wzrostowi zapewnienia jakości kształcenia.

Studenci w trakcie roku akademickiego podczas zajęć otrzymują ankietę oceny nauczycieli akademickich oraz ankietę pracy administracji wydziałowej. Studenci otrzymują ankietę w postaci kart pytań i odpowiedzi do komputerowej oceny wraz z instrukcją. W opinii studentów ankietę zapewnia osobie wypełniającej anonimowość, jest czytelna i zawiera najważniejsze elementy oceny danego nauczyciela. Studenci dobrze oceniają sposób przeprowadzenia ankiety. Wydział przedstawia wyniki w postaci raportów podsumowujących, dostępnych w Dziekanacie. Wydział przeprowadza szczegółowe i systematyczne hospitacje zajęć dydaktycznych na kierunku logistyka, co znajduje potwierdzenie w opiniach uczestników spotkania. W powyższych hospitacjach nie biorą udziału przedstawiciele studentów.

Studenci zwracali uwagę na niedostateczną wiedzę na temat publikowanych wyników i ich wpływu na proces poprawy jakości kształcenia.

8.2).

W procesie kształtowania koncepcji kształcenia wzięli udział interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni. W 2007 r. Wydział Zarządzania zwrócił się do Podkarpackiego Klubu Biznesu (PKB) z prośbą o merytoryczne wsparcie przy konstruowaniu planu studiów. Podkarpacki Klub Biznesu bazując na opiniach swoich członków dotyczących przedłożonego do oceny programu studiów na kierunku „logistyka” pozytywnie zaopiniował ten program. Członkowie Klubu dokonali konsultacji programu studiów z przedstawicielami środowiska pracodawców celem wyjaśnienia wszelkich wątpliwości. Ponadto dokonano licznych konsultacji z indywidualnymi przedsiębiorcami. Aktualnie interesariusze zewnętrzni biorą udział w modyfikacjach programów w sposób pośredni, poprzez udział w spotkaniach i panelach. Szeroka lista interesariuszy zewnętrznych uczestniczy w procesie kształcenia jako firmy współpracujące przy realizacji praktyk zawodowych.

Plan i program studiów na Wydziale Zarządzania jest konsultowany ze studentami, co znajduje potwierdzenie w pisemnej opinii Samorządu Studenckiego z dnia 1.10.2012 r. Mniejsza liczba studentów mogących uczestniczących w pracach organów kolegialnych bezpośrednio ogranicza studentom możliwość wpływania na podejmowane na kierunku studiów decyzje. Procentowy udział studentów na posiedzeniu Rady Wydziału Zarządzania

wynosi 17,95 % i nie spełnia wymogów określonych w art. w §67 ust. 4. Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym. Przedstawiciele studentów wchodzi w skład Komisji Dyscyplinarnej i Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów w liczbie zgodnej z art. 213 ust. 5 ustawy. W pracach Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich również uczestniczą przedstawiciele studentów. Regulamin Studiów w Uczelni został wprowadzony z poszanowaniem zasad określonych w art. 161 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym o znajduje odzwierciedlenie w stosownej opinii uczelnianego organu Samorządu Studenckiego. Rada Uczelniana Samorządu Studenckiego Uchwałą nr 3/2012 dnia 13 lutego przyjęła Kodeks Etyki Studenta będący dwustronicowy aktem o charakterze deklaratoryjnym. Istnieje potrzeba uwzględnienia przedstawicieli studentów w pracach nad rozwojem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Tabela nr 1. Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia (odrębnie dla każdego poziomu kompetencji).

Zakładane efekty kształcenia	program i plan studiów	kadra	infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	działalność naukowa	działalność między-narodowa	organizacja kształcenia
Wiedza	+	+	+	+/-	+	+
umiejętności	+	+	+	+/-	+	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+/-	+	+

- + - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

8.1) Wydział Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej posiada wdrożony system zapewnienia jakości. System ten oparty jest o „KSIĘGĘ JAKOŚCI” zgodną z wymaganiami PN-EN ISO 9001:2009 obejmującą swoim zakresem działalność edukacyjną.

8.2) W procesie kształtowania koncepcji kształcenia wzięli udział interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni. Podkarpacki Klub Biznesu merytorycznie wspiera konstruowanie planu studiów. Członkowie Klubu dokonują konsultacji programu studiów z przedstawicielami pracodawców oraz uczestniczą w procesie kształcenia jako firmy współpracujące przy realizacji praktyk zawodowych. Plan i program studiów na Wydziale Zarządzania jest konsultowany ze studentami.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco	w pełni	Znacząco	Częściowo	Niedostatecznie
1. koncepcja rozwoju kierunku		X			

2. cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3. program studiów		X			
4. zasoby kadrowe		X			
5. infrastruktura dydaktyczna		X			
6. prowadzenie badań naukowych			X		
7. system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8. wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

1. Kierunek „logistyka” powstał na skutek szeroko pojętej analizy otoczenia i stanowi bardzo cenne uzupełnienie oferty kształcenia Wydziału Zarządzania. Dodatkowo, kształcenie związane z problematyką organizacji i zarządzania procesami logistycznymi daje możliwość dalszego naukowego i dydaktycznego rozwoju Wydziału. Plany studiów i programy kształcenia na kierunku „logistyka” powstawały przy aktywnym udziale interesariuszy wewnętrznych: nauczycieli i studentów oraz członków Podkarpackiego Klubu Biznesu, którzy dokonali konsultacji programu studiów z przedstawicielami środowiska pracodawców.

Zalecenie:

Konieczne jest, mimo satysfakcjonującej oceny koncepcji rozwoju kierunku „logistyka”, dalsze jego doskonalenie mające na celu wykształcenie oferty dydaktycznej bardziej konkurencyjnej od innych proponowanych przez szkoły wyższe, które funkcjonują na rynku edukacyjnym.

2. Przedstawiony do oceny program studiów I i II stopnia realizowany w roku akademickim 2011/2012 spełnia wszystkie wymagania standardów kształcenia dla kierunku „logistyka” określone w standardach kształcenia zawartych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 7 lipca 2007 roku. Efekty kształcenia sformułowane są w sposób jasny i przejrzysty. Sylabusy są opracowane prawidłowo. Studenci kierunku „logistyka” nie posiadają jednak wiedzy na temat opracowywanych efektów kształcenia dla programu konstruowanego wg KRK. System weryfikacji efektów kształcenia określony jest w Regulaminie studiów, a jego realizacja na kierunku „logistyka” jest sprawiedliwa i rzetelna.

Zalecenie:

Nieodzowne jest pełniejsze rozpropagowanie nowej formuły określania efektów kształcenia zgodnych z KRK wśród studentów zwłaszcza w sytuacji, że to oni są kluczowymi interesariuszami wewnętrznymi i będą opiniować deklarowane efekty kształcenia i oceniać ich praktyczną realizację.

3. Silną stroną Wydziału jest infrastruktura dydaktyczna, prawidłowo dobrane instytucje, w których studenci odbywają praktyki zawodowe oraz dobrze wyposażona biblioteka. Taka infrastruktura pozwala na realizację zakładanych efektów kształcenia.

Zalecenie:

Konieczne jest podejmowanie działań i realizowanie przedsięwzięć mających na celu utrzymania infrastruktury Wydziału w takim stanie, by wspierała realizację zakładanych efektów kształcenia.

4. Identyfikuje się dużą aktywność naukową pracowników Wydziału w ramach prowadzonej działalności statutowej katedr. Kadra nie realizuje jednak projektów naukowo – badawczych finansowanych z innych źródeł, niż uczelniane. Obserwuje się małą, w stosunku do potencjału, aktywność w zakresie współpracy z instytucjami zewnętrznymi.

Zalecenie:

Nieodzwonne jest wzmożenie aktywności naukowej pracowników Wydziału szczególnie w zakresie pozyskiwania środków finansowych na badania ze źródeł zewnętrznych. Zdecydowanego rozwinięcia wymaga ponadto współpraca z instytucjami zewnętrznymi.

5. Pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów, a także studenci tego kierunku w niewielkim stopniu uczestniczą w realizowanych na Uczelni programach współpracy międzynarodowej. Poziom internacjonalizacji studiów na ocenianym kierunku jest niski.

Zalecenie:

Konieczne jest zdecydowane zdynamizowanie działań mających na celu podniesienie poziomu współpracy międzynarodowej i to zarówno wśród pracowników jak studentów. Wzrost stopnia umiędzynarodowienia należy uznać za istotny priorytet w działaniach władz Wydziału w okresie najbliższej kadencji.

W odpowiedzi na raport powizytacyjny Rektor Politechniki Rzeszowskiej nie wnosi żadnych zastrzeżeń do ocen dokonanych przez Polska Komisję Akredytacyjną.

Jednocześnie stwierdza, że władze Politechniki i Wydziału Zarządzania podjęły stosowne działania w celu poprawy wszystkich zauważonych i wykazanych w raporcie niedociągnięć. Potwierdzeniem tego jest przyjęta przez Radę Wydziału Zarządzania w dniu 13 czerwca 2012 roku (nr 25/2012) uchwała, dotycząca wytycznych pisania prac dyplomowych-inżynierskich na kierunku *logistyka*. Innym przykładem eliminacji podniesionych w raporcie niesprawności jest uchwała nr 28/2012 w sprawie archiwizowania dokumentacji związanej z realizacją zajęć dydaktycznych i gromadzeniem dokumentacji potwierdzającej realizację zakładanych efektów kształcenia.

W celu zmobilizowania i zmotywowania pracowników do intensyfikacji działalności naukowej, Dziekan Wydziału podjął decyzję o utworzenia dodatkowej rezerwy na ten cel ze środków na działalność statutową. Ma to przyczynić się do przyspieszenia prac badawczych szczególnie na stopnie naukowe i tytuł naukowy.

Analiza i ocena odpowiedzi zawartych w piśmie Rektora Politechniki Rzeszowskiej upoważnia do stwierdzenia, że władze tej Uczelni z dużą uwagą i troską podeszły do treści raportu z wizytacji i zawartych w nim uwag dotyczących jakości kształcenia. Należy tu jednoznacznie stwierdzić, że deklarowane zamiany dobrze wpisują się w budowanie kultury jakości na Wydziale Zarządzania.